

«ԱՐԱՐԱՏ-ՃԱՆՇԻՆ»

**ՍԱՀՄԱՆԱՓԱԿ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅԱՄԲ
ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ**

**ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
ԵՎ ԱՆԿԱԽ ԱՈՒԴԻՏՈՐԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ**

2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա վերաբերյալ

Բովանդակություն

- 3 Անկախ աուդիտորական եզրակացություն
- 6 Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն
- 7 Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն
- 8 Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն
- 9 Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն
- 10 Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

ԱՆԿԱԽ ԱՌԻԴԻՏՈՐԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

Ներկայացվում է «Արարատ-Ճանշին» Սահմանափակ Պատասխանատվությամբ Ընկերության բաժնետիրոջը

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «Արարատ-Ճանշին» ՍՊԸ (այսուհետ՝ Ընկերություն) ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը՝ առ 31 դեկտեմբերի 2022թ., ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա համար շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին, սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին, դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները, և ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ներառյալ՝ հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականության ամփոփը:

Մեր կարծիքով կից ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով տալիս են Ընկերության 2022 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքի, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական միջոցների հոսքերի ճշմարիտ և իրական պատկերը՝ համաձայն Կազմակերպությունների Ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտի (ՖՀՄՍ):

Կարծիքի հիմք

Աուդիտն անցկացրել ենք Աուդիտի Միջազգային Ստանդարտներին (ԱՄՍ-ներ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ նկարագրված է այս եզրակացության *Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար* բաժնում: Մենք անկախ ենք Ընկերությունից՝ համաձայն Հաշվապահների էթիկայի Միջազգային Ստանդարտների Խորհրդի կողմից հրապարակված Պրոֆեսիոնալ հաշվապահների էթիկայի կանոնագրքի (ՀԷՄՍԽ կանոնագիրք) և պահպանել ենք էթիկայի այլ պահանջները՝ համաձայն ՀԷՄՍԽ կանոնների և Հայաստանի Հանրապետությունում ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտին վերաբերող էթիկայի պահանջների:

Մենք համոզված ենք, որ ձեռք ենք բերել բավականաչափ ու համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ՝ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Այլ հանգամանք

1. Ընկերության 2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ֆինանսական հաշվետվությունները աուդիտի են ենթարկվել այլ աուդիտորի կողմից, ով այդ հաշվետվությունների վերաբերյալ 2022թ. հունիսի 13-ին արտահայտել է չձևափոխված կարծիք:
2. Ընկերության 2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ֆինանսական հաշվետվությունները վավերացվել են ՀԱՓՀ պալատ ՀԿ՝ ՀՀ-ում միակ հավատարմագրված մասնագիտական կառույցի, անդամ չհանդիսացող գլխավոր հաշվապահի կողմից:

Ղեկավարության և կառավարման լիազոր անձանց պատասխանատվությունը

Ղեկավարությունը պատասխանատվություն է կրում ՖՀՄՍ-ների համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման համար, որոնք տալիս են ճշմարիտ և իրական պատկեր, և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որն ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս՝ ղեկավարությունը պատասխանատու է Հնկերության անընդհատ գործելու կարողության գնահատման համար՝ անհրաժեշտության դեպքում բացահայտելով անընդհատությանը վերաբերող հարցերը, ինչպես նաև հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքը կիրառելու համար, եթե ղեկավարությունը չունի Հնկերությունը լուծարելու կամ Հնկերության գործունեությունը դադարեցնելու մտադրություն, կամ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման լիազոր անձինք պատասխանատու են ֆինանսական հաշվետվողականության գործընթացի վերահսկման համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով զերծ են էական խեղաթյուրումներից, անկախ դրանց խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորական եզրակացություն:

Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՄ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումը, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ սխալի կամ խարդախության արդյունքում, և համարվում են էական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք առանձին կամ միասին վերցրած, կազդեն ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների՝ այդ ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՄ-ների համաձայն իրականացրած աուդիտի ողջ ընթացքում կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական կասկածամտություն: Ի լրումն՝

- բացահայտում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավականաչափ և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության համակարգի չարաշահում:
- ձեռք ենք բերում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին պատկերացում՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, և ոչ թե Հնկերության ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և կից բացահայտումների խելամտությունը:
- եզրահանգում ենք ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ, և հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա՝ գնահատում ենք՝ արդյոք առկա է էական անորոշություն դեպքերի կամ իրավիճակների վերաբերյալ, որոնք կարող են նշանակալի կասկած հարուցել Հնկերության անընդհատ գործելու կարողության վրա: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, ապա մեզանից պահանջվում է աուդիտորական եզրակացությունում

ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, եթե այդպիսի բացահայտումները բավարար չեն, ձևափոխել մեր կարծիքը:

Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Սակայն, ապագա դեպքերը կամ իրավիճակները կարող են ստիպել Ընկերությանը դադարեցնել անընդհատության հիմունքի կիրառումը:

- գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ բացահայտումները՝ ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների և դեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը:

Կառավարման լիազոր անձանց, ի թիվս այլ հարցերի, հաղորդակցում ենք աուդիտի առաջադրանքի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ՝ ներքին հսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

«Աուդիտ Արմենիա» ՓԲԸ
19 հունիսի, 2023թ.
Ք. Երևան

Աննա Ավետիսյան

Տնօրեն-Բաժնետեր
Աուդիտի ղեկավար

«ԱՐԱՐԱՏ-ՃԱՆՇԻՆ» ՍՊԸ
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
2022թ. ԴԵԿՏԵՄԲԵՐԻ 31-Ի ԴՐՈՒԹՅԱՄԲ

Հազար դրամ	Ծանոթ.	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ակտիվներ			
<i>Ոչ ընթացիկ ակտիվներ</i>			
Հիմնական միջոցներ	4	1,631,571	2,423,743
Ոչ նյութական ակտիվներ	5	22,463	16,222
Հետաձգված հարկային ակտիվ	6	6,649	-
		1,660,683	2,439,965
<i>Ընթացիկ ակտիվներ</i>			
Պաշարներ	7	615,234	614,523
Դեբիտորական պարտքեր	8	226,816	225,520
Բանկային ավանդներ	10	50,000	-
Դրամական միջոցներ	9	234,067	132,419
		1,126,117	972,462
Ընդամենը ակտիվներ		2,786,800	3,412,427
<i>Սեփական կապիտալ և պարտավորություններ</i>			
Կանոնադրական կապիտալ	11	50	50
Կուտակված շահույթ/ վնաս		2,152,084	2,085,471
		2,152,134	2,085,521
<i>Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ</i>			
Վարկեր և փոխառություններ	12	-	808,651
Ֆինանսական վարձակալության գծով պարտավորություն	13	150,156	294,866
		150,156	1,103,517
<i>Ընթացիկ պարտավորություններ</i>			
Վարկեր և փոխառություններ	12	196,442	-
Ֆինանսական վարձակալության գծով պարտավորություն	13	72,355	-
Կրեդիտորական պարտքեր	14	161,717	223,389
Շահութահարկի գծով պարտավորություն		53,996	-
		484,510	223,389
Ընդամենը պարտավորություններ և սեփական կապիտալ		2,786,800	3,412,427

Ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել և ստորագրվել են Ընկերության ղեկավարության կողմից 2023թ. հունիսի 19-ին՝

Տնօրեն

Ստեփան Վարդանյան

Գլխավոր հաշվապահ

Գևորգ Գևորգյան

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները կազմում են ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը:

«ԱՐԱՐԱՏ-ՃԱՆՇԻՆ» ՍՊԸ
 ՇԱՀՈՒՅԹԻ ԿԱՄ ՎՆԱՍԻ ԵՎ ԱՅԼ ՀԱՄԱՊԱՐՓԱԿ
 ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
 2022թ. ԴԵԿՏԵՄԲԵՐԻ 31-ԻՆ ԱՎԱՐՏՎԱԾ ՏԱՐՎԱ

Հազար դրամ	Ծանոթ.	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա
Հասույթ	15	2,642,464	2,573,905
Վաճառքի ինքնարժեք	16	(2,480,072)	(2,338,545)
Համախառն շահույթ		162,392	235,360
Այլ եկամուտ	17	778,812	4,428
Իրացման ծախսեր		-	(350)
Վարչական ծախսեր	18	(95,781)	(103,492)
Այլ ծախսեր	19	(558,259)	(8,733)
Գործառնական գործունեությունից շահույթ		287,164	127,213
Ֆինանսական ծախս	20	(75,938)	(100,951)
Այլ ֆինանսական հոդվածներ	21	139,988	177,422
Շահույթ մինչև հարկերը		351,214	203,684
Շահութահարկի զծով ծախս	22	(51,492)	(5,207)
Տարվա շահույթ		299,722	198,477
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ		-	-
Տարվա այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ հարկումից հետո		-	-
Ընդամենը համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ		299,722	198,477

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները կազմում են ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը:

Հազար դրամ	Կանոնադրական կապիտալ	Կուտակված շահույթ	Ընդամենը
2021թ հունվարի 1-ի դրությամբ	50	2,076,014	2,076,064
Տարվա շահույթ	-	198,477	198,477
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	198,477	198,477
Շահաբաժիններ	-	(189,020)	(189,020)
2021թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	50	2,085,471	2,085,521
Տարվա շահույթ	-	299,722	299,722
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	299,722	299,722
Նախորդ տարիների սխալների ուղղում	-	(5,461)	(5,461)
Շահաբաժիններ	-	(227,648)	(227,648)
2022թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	50	2,152,084	2,152,134

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները կազմում են ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը:

«ԱՐԱՐԱՏ-ՃԱՆՇԻՆ» ՍՊԸ
 ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀՈՍՔԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
 2022թ. ԴԵԿՏԵՄԲԵՐԻ 31-ԻՆ ԱՎԱՐՏՎԱԾ ՏԱՐՎԱ

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
<i>Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր</i>		
Տարվա շահույթ	299,722	198,477
Ճշգրտումներ		
Շահութահարկի գծով ծախս	51,492	5,207
Մաշվածության ծախս	620,787	698,139
Արտարժույթի փոխարժեքի ազդեցությունը	(139,988)	(177,422)
Հիմնական միջոցների օտարումից օգուտ/վնաս	(197,525)	(2,035)
Ֆինանսական ծախս	75,938	100,951
Գործառնական օգուտ նախքան շրջանառու կապիտալի փոփոխություններ	710,426	823,317
Դեբիտորական պարտքերի փոփոխություն	(711)	(241,639)
Պաշարների փոփոխություն	27,512	102,728
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերի փոփոխություն	(50,208)	(883)
Գործառնական գործունեությունից ստացված դրամական միջոցներ	687,019	683,523
Վճարված տոկոս	(75,938)	(100,951)
Վճարված շահութահարկ	(4,145)	(5,207)
Գործառնական գործունեության համար օգտագործված գուտ դրամական միջոցներ	606,936	577,365
<i>Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր</i>		
Ներդրված ավանդներ	(50,000)	
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում, գուտ	362,669	(497,432)
Ներդրումային գործունեությունից ստացված գուտ դրամական միջոցներ	312,669	(497,432)
<i>Ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր</i>		
Շահաբաժինների վճարում	(227,648)	(189,020)
Վարկերից և ֆինանսական վարձակալությունից մուտքեր, գուտ	(531,470)	(502,231)
Ֆինանսական գործունեությունից ստացված գուտ դրամական միջոցներ	(759,118)	(691,251)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների գուտ աճ/նվազում	155,026	(611,318)
Արտարժույթի փոխարժեքի ազդեցությունը դրամական միջոցների վրա	(53,378)	(10,249)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի սկզբում	132,419	753,986
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ տարվա վերջում	234,067	132,419

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները կազմում են ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը:

1 Գործառնությունների բնույթը և ընդհանուր տեղեկատվություն

«ԱՐԱՐԱՏ-ՃԱՆՇԻՆ» Սահմանափակ Պատասխանատվությամբ Ընկերությունը (այսուհետ «Ընկերություն»), գրանցվել է ՀՀ իրավաբանական անձանց պետական ռեգիստրի գործակալության կողմից 1996թ. հունվարի 11-ին: Ընկերության գրանցման համարն է 51.110.00255:

Ընկերությունը հանդիսանում է «ՏԻԳՐԱՆ-1» Սահմանափակ Պատասխանատվությամբ Ընկերության իրավահաջորդը:

Ընկերությունը համարվում է շահույթ ստանալու նպատակով հիմնադրված առևտրային կազմակերպություն հանդիսացող իրավաբանական անձ:

Ընկերության հիմնական գործունեությունն է ճանապարհների շինարարական աշխատանքները, ավազի, խճի, հանքային փոշիների, բետոնե եզրաքարերի վաճառքը:

Ընկերության միակ մասնակիցն է Ստեփան Վարդանյանը:

2022թ. Ընկերության աշխատակիցների թվաքանակը կազմել է 151 մարդ (2021թ.՝ 168 մարդ):

Ընկերության գործունեության հասցեն է՝ 0605 Հայաստանի Հանրապետություն, Արարատի մարզ, գ.Ավշար, Արարատ-Վեդի ճանապարհի աջ մաս, թիվ 2/2:

2 Պատրաստման հիմքերը

2.1 Համապատասխանություն

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտներին (ՖՀՄՍ) համաձայն, ինչպես հրապարակվել է Հաշվապահական Հաշվառման Միջազգային Ստանդարտների Խորհրդի (ՀՀՄՄԽ) կողմից:

2.2 Ճանաչման հիմքեր

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են իրական արժեքի սկզբունքով: Այլ չափման հիմունքներ կիրառելիս Ընկերությունը ներկայացնում է բացահայտումներ համապատասխան ծանոթագրություններում:

2.3 Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը հայկական դրամն է (դրամ), որն էլ հանդիսանում է Ընկերության գործառնական արժույթը, քանի որ այն լավագույնս արտացոլում է ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և Ընկերության գործարքների տնտեսական բովանդակությունը:

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են հայկական դրամով, քանի որ դեկլարության համոզմամբ այս արժույթն առավել օգտակար է Ընկերության ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների համար: Դրամով ներկայացված ամբողջ ֆինանսական տեղեկատվությունը կլորացված է մինչև մոտակա հազար միավորը:

2.4 Անընդհատություն

Ֆինանսական հաշվետվությունները կազմվել են, ելնելով անընդհատության հիմունքից, որը ենթադրում է ակտիվների իրացում և պարտավորությունների մարում բնականոն գործունեության ընթացքում և որ հաշվետու ամսաթվից հետո 12 ամսում գործունեությունը դադարեցնելու կամ էական կրճատելու մտադրություն կամ անհրաժեշտություն չկա:

2.5 Գնահատումների և դատողությունների կիրառում

ՖՀՄՍ-ին համապատասխան ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է որպեսզի Ընկերության ղեկավարությունը կարևոր գնահատումներ և ենթադրություններ կատարի, որոնք ազդեցություն են գործում ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների գումարների, ինչպես նաև հաշվետու տարվա եկամուտների և ծախսերի գումարների վրա:

Նշանակալի ոլորտները, որոնք ներառում են ավելի բարձր աստիճանի դատողություն, որտեղ ենթադրություններն ու գնահատումները կարևոր են ֆինանսական հաշվետվությունների համար, բացահայտվում են ֆինանսական հաշվետվությունների կից ծանոթագրություններում:

2.6 Նոր և վերանայված ստանդարտներ

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման ամսաթվի դրությամբ Ընկերությունը չի կիրառել այն նոր և վերանայված ՖՀՄՍ ստանդարտները, որոնք թողարկվել են, բայց դեռ ուժի մեջ չեն:

ՖՀՄՍ հիմնադրամի կողմից ավարտված ծրագրեր	Նշված ամսաթվից կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար	Կիրառելիությունը
Փոփոխություններ ՖՀՄՍ 10-ում. «Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ» և ՀՀՄՍ 28.	Դեռևս չի սահմանվել ՖՀՄՍ Խորհրդի կողմից	-
«Ներդրումներ ասոցիացված և դուստր ընկերություններում»- Ներդրողի և նրա ասոցիացված ընկերության կամ համատեղ ձեռնարկության միջև ակտիվների վաճառք կամ ներդրում		
Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 1-ում. «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում» և ՖՀՄՍ պրակտիկայի գծով հայտարարություն 2 (Էականության որոշման դատողությունների իրականացում) – Հաշվապահական քաղաքականության բացահայտումներ	1 Հունվարի, 2023թ.	Առաջընթաց
Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 16-ում. «Հիմնական միջոցներ» - Մուտքեր մինչև նախատեսված օգտագործումը	1 Հունվարի, 2022թ.	Առաջընթաց
Փոփոխություններ ՖՀՄՍ 3-ում. «Ձեռնարկատիրական գործունեության միավորումներ» - Անդրադարձ հայեցակարգային շրջանակին	1 Հունվարի, 2022թ.	Առաջընթաց
Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 37. «Պահուստներ, պայմանական պարտավորություններ և պայմանական ակտիվներ – Անբարենպաստ պայմանագրեր» - Պայմանագրի կատարման արժեքը	1 Հունվարի, 2022թ.	Առաջընթաց
ՖՀՄՍ 1. «ՖՀՄՍ-ների առաջին անգամ որդեգրումը», ՖՀՄՍ 9. «Ֆինանսական գործիքներ», ՖՀՄՍ 16 «Վարձակալություն», ՀՀՄՍ 41. «Գյուղատնտեսություն»: ՖՀՄՍ ստանդարտների տարեկան բարելավումներ 2018-2020թթ.	1 Հունվարի, 2022թ.	Առաջընթաց
Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 1-ում. «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում»՝ Պարտավորությունների դասակարգումը ընթացիկի և ոչ ընթացիկի	1 Հունվարի, 2023թ.	Առաջընթաց
Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 8-ում. «Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն, փոփոխություններ հաշվապահական հաշվառման գնահատումներում և սխալներ»՝ Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների սահմանում	1 Հունվարի, 2023թ.	Առաջընթաց
Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 12-ում. «Շահութահարկեր»՝ Առանձին գործարքից բխող ակտիվների և պարտավորությունների հետ կապված հետաձգված հարկեր	1 Հունվարի, 2023թ.	Առաջընթաց
ՖՀՄՍ 17. «Ապահովագրության պայմանագրեր»	1 Հունվարի, 2023թ.	Առաջընթաց

Ընկերության Ղեկավարությունը չի կանխատեսում, որ այս փոփոխությունների կիրառումն էական ազդեցություն կունենա Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

2.7 Ֆինանսական հաշվետվությունների կազմը

Ֆինանսական հաշվետվություններում ներառված են՝

ա) ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն՝ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ: Ընթացիկ և ոչ ընթացիկ ակտիվներն ու պարտավորությունները ներկայացվում են առանձին դասակարգմամբ:

բ) ֆինանսական արդյունքի մասին մեկ հաշվետվություն՝ տվյալ ժամանակաշրջանի համար: Ընկերությունը ներկայացնում է շահույթում կամ վնասում ճանաչված ծախսերի բաժանումը (վերլուծումը)՝ օգտագործելով դրանց գործառույթի վրա հիմնված դասակարգումը:

գ) սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն՝ տվյալ ժամանակաշրջանի համար:

դ) դրամական հոսքերի մասին հաշվետվություն՝ տվյալ ժամանակաշրջանի համար: Գործառնական գործունեությունից առաջացող դրամական հոսքերի մասին տեղեկատվությունը ներկայացվում է՝ օգտագործելով անուղղակի մեթոդը: Վճարված տոկոսները դասակարգվում են որպես գործառնական, ստացված տոկոսներն ու շահաբաժինները՝ որպես ներդրումային գործունեությունից առաջացող դրամական հոսքեր: Վճարված հարկերը դասակարգվում են որպես գործառնական գործունեությունից առաջացող դրամական հոսքեր:

ե) ծանոթագրություններ, որոնք բաղկացած են հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի մասերի համառոտ նկարագրից և այլ բացատրական տեղեկատվությունից:

Ֆինանսական հաշվետվություններում բացահայտվում է ընթացիկ ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված բոլոր գումարների՝ նախորդ ժամանակաշրջանի (նախորդ տարի) համադրելի տեղեկատվությունը: Երբ Ընկերությունը իր ֆինանսական հաշվետվություններում փոփոխում է հոդվածների ներկայացումը կամ դասակարգումը, ապա վերադասակարգում է համադրելի գումարները, բացի այն դեպքերից, երբ վերադասակարգումն անիրագործելի է:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

3.1 Արտարժույթ

Արտարժույթով գործարքներ

Ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելիս Ընկերության համար գործառնական արժույթից տարբեր այլ արժույթով իրականացված գործարքները գրանցվում են գործարքի օրվա դրությամբ Հայաստանի Հանրապետության Կենտրոնական Բանկի (ՀՀ ԿԲ) կողմից հրապարակված միջին փոխարժեքով: Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով դրամային հոդվածները պետք է վերահաշվարկվեն՝ կիրառելով հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ՀՀ ԿԲ կողմից հրապարակված միջին փոխարժեքը: Իրական արժեքով հաշվառվող և արտարժույթով սահմանված ոչ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են գործարքի օրվա դրությամբ գործող միջին փոխարժեքով: Ոչ դրամային հոդվածները, որոնց սկզբնական արժեքը հաշվառվում է արտարժույթով, չեն վերահաշվարկվում: Ստորև ներկայացված են ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակված միջին փոխարժեքները:

	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ռուբլի	5.59	6.42
ԱՄՆ դոլար	393.57	480.14
Եվրո	420.06	542.61

Արտարժույթով գործարքներից, ինչպես նաև արտարժույթով արտահայտված դրամային հողվածների վերահաշվարկումից առաջացած փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են ժամանակաշրջանի շահույթում կամ վնասում:

3.2 Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցների միավորը, որը համապատասխանում է ակտիվի ճանաչմանը, չափվում է սկզբնական արժեքով, որը ճանաչման ամսաթվի դրությամբ անհապաղ վճարման գնի համարժեքն է:

Սկզբնական արժեքը ներառում է ձեռքբերման գինը, ներկրման տուրքերը, հարկերը, որոնք ենթակա չեն վերադարձման և ուղղակիորեն վերագրվող ծախսումներ:

Հիմնական միջոցների օտարման կամ դուրսգրման հետևանքով առաջացած օգուտը կամ վնասը որոշվում է վաճառքից հասույթի և ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի տարբերությամբ և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Հիմնական միջոցները սկզբնական ճանաչումից հետո հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները:

Հիմնական միջոցների՝ որպես առանձին ակտիվ հաշվառվող միավորի բաղկացուցչի փոխարինման ծախսումները կապիտալացվում են դուրս գրված բաղկացուցչի հաշվեկշռային արժեքի հետ: Այլ հետագա ծախսումները կապիտալացվում են միայն այն ժամանակ, երբ դրանք ավելացնում են հիմնական միջոցի միավորի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտները: Բոլոր այլ ծախսումները, ներառյալ պահպանման և վերանորոգման ծախսումները, ճանաչվում են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ կատարվելու ժամանակաշրջանում:

Մաշվածությունը ճանաչվում է շահույթի կամ վնասի և այլ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ կիրառելով գծային մեթոդը հիմնական միջոցի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում: Մաշվածության հաշվարկը սկսվում է այն պահից, երբ ակտիվը դառնում է մատչելի՝ իր նպատակային նշանակությամբ օգտագործելու համար:

Հիմնական միջոցների գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետները ներկայացված են ստորև.

Շենքեր և շինություններ (կառուցվածքներ)	20 տարի
Մեքենաներ և սարքավորումներ	5-8 տարի
Տրանսպորտային միջոցներ	1-8 տարի
Արտադրական գույք, տնտեսական գույք, գործիքներ, այլ	5 տարի
Համակարգչային տեխնիկա	1 տարի

3.3 Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվներ են լիցենզիաները, արտոնագրերը, թույլտվությունները, համակարգչային ծրագրերը. որոնք ներկայացվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և կուտակված արժեզրկումից կորուստները: Ամորտիզացիան ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ կիրառելով գծային մեթոդը ոչ նյութական ակտիվի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում:

Եթե առկա է որևէ հայտանիշ, որ տեղի են ունեցել ամորտիզացիայի հաշվարկման դրույքաչափերի, ոչ նյութական ակտիվի օգտակար ծառայության կամ մնացորդային արժեքի նշանակալի փոփոխություններ, ապա ամորտիզացիան վերանայվում է առաջընթաց կերպով՝ նոր ակնկալիքներն արտացոլելու նպատակով:

Ոչ նյութական ակտիվների գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետները ներկայացված են ստորև.

Համակարգչային ծրագրեր	- 10 տարի,
Լիցենզիաներ	- 20 տարի,
Այլ հիմնական միջոցներ	- 10 տարի:

3.4 Հիմնական միջոցները և ոչ նյութական ակտիվների արժեզրկում

Մաշվող ակտիվները արժեզրկման համար վերանայվում են, երբ իրադարձությունները և հանգամանքների փոփոխությունները վկայում են այն մասին, որ դրանց հաշվեկշռային արժեքը կարող է

չվերականգնվել: Արժեզրկման կորուստը ճանաչվում է այն գումարով, որով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է փոխ հատուցվող գումարը:

Փոխհատուցվող գումարը վաճառքի գուտ գնից և օգտագործման արժեքից առավելագույնն է: Եթե ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի փոխհատուցվող գումարն ավելի փոքր է նրա հաշվեկշռային արժեքից, ապա ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է մինչև փոխհատուցվող գումարը:

Երբ հետագայում արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է, ապա ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը պետք է ավելացվի մինչև նրա փոխհատուցվող գումարը, բայց այնպես, որ ակտիվի ավելացված հաշվեկշռային արժեքը չգերազանցի այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլինի, եթե նախորդ տարիներին այդ ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի գծով արժեզրկումից կորուստներ ճանաչված չլինեն: Արժեզրկումից կորստի հակադարձումն անմիջապես ճանաչվում է որպես եկամուտ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ համապատասխան ակտիվը հաշվառվում է վերագնահատված արժեքով, որի դեպքում արժեզրկումից կորստի ցանկացած հակադարձում դիտվում է որպես վերագնահատումից արժեքի աճ:

3.5 Վարձակալություն

Ընկերությունը, որպես վարձակալ, մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ ճանաչում է օգտագործման իրավունքով ակտիվ և վարձակալության գծով պարտավորություն, բացառությամբ փոքրարժեք ակտիվների և վարձակալության գծով կարճաժամկետ պարտավորությունների, համաձայն ՖՀՄՍ 16-ի:

Սկզբնական ճանաչում

Վարձակալության մեկնարկի ամսաթվին Ընկերությունը չափում է օգտագործման իրավունքով ակտիվը սկզբնական արժեքով, որը ներառում է.

- վարձակալության պարտավորության գծով սկզբնական չափման գումարը,
- վարձակալության մեկնարկի ամսաթվին կամ դրանից առաջ կատարված վարձավճարները՝ հանած ստացված ցանկացած վարձակալության խրախուսումներ,
- վարձակալի կողմից կրած սկզբնավորման ցանկացած ուղղակի ծախսումներ, և
- այն ծախսումների գնահատականը, որը վարձակալը կկրի հիմքում ընկած ակտիվը ապամոնտաժելիս կամ քանդելիս, ինչպես նաև այդ ակտիվի զբաղեցրած տեղանքը վերականգնելիս կամ հիմքում ընկած ակտիվը վերականգնելիս բերելով այն վիճակի, որը պահանջվում է վարձակալության պայմանագրի ժամկետներով և պայմաններով:

Վարձակալության մեկնարկի ամսաթվին Ընկերությունը պետք է չափի վարձակալության գծով պարտավորությունը՝ այն վարձավճարների ներկա արժեքով, որոնք դեռևս չեն վճարվում այդ ամսաթվին: Վարձավճարները պետք է գեղջվեն՝ կիրառելով Ընկերության վարձակալությամբ ենթադրվող տոկոսադրույքը, եթե այդ դրույքը կարելի է հեշտությամբ որոշել: Եթե այդ դրույքը հնարավոր չէ հեշտությամբ որոշել, Ընկերությունը պետք է կիրառի վարձակալի լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը:

Հետագա չափում

Սկզբնական արժեքի մոդել կիրառելիս Ընկերությունը պետք է չափի օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը սկզբնական արժեքով՝

- հանած՝ կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կուտակված կորուստները և
- ճշգրտված՝ վարձակալության գծով պարտավորության ցանկացած վերաչափմամբ:

Մեկնարկի ամսաթվից հետո վարձակալը վարձակալության գծով պարտավորությունը պետք է չափի՝

- ավելացնելով հաշվեկշռային արժեքը՝ վարձակալության գծով պարտավորության տոկոսը արտացոլելու համար,
- նվազեցնելով հաշվեկշռային արժեքը՝ կատարված վարձավճարները արտացոլելու համար, և

- վերաչափելով հաշվեկշռային արժեքը՝ ցանկացած վերանայում կամ վարձակալության վերափոխում, կամ վերանայված հաստատուն վարձավճարները արտացոլելու համար:

3.6 Պաշարներ

Սկզբնական ճանաչման պահին պաշարները չափվում են սկզբնական արժեքով (ինքնարժեքով: Պաշարների ինքնարժեքը ներառում է ձեռքբերման, վերամշակման բոլոր ծախսումները և պաշարները ներկա գտնվելու վայր և վիճակի բերելու հետ կապված բոլոր այլ ծախսումները:

Ձեռքբերման ծախսումներն են ձեռքբերման գինը, ներկրման տուրքերը և հարկերը (բացառությամբ նրանց, որոնք հարկային մարմինների կողմից ենթակա են կազմակերպությանը ետ վերադարձման), ինչպես նաև տրանսպորտային, բեռնման, բեռնաթափման և այլ ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն կապված են ապրանքների, նյութերի և ծառայությունների ձեռքբերման հետ: Ձեռքբերման ծախսումները որոշելիս առևտրային գեղջերը, գների իջեցումները և նմանատիպ այլ հոդվածներ հանվում են:

Վերամշակման ծախսումները ներառում են արտադրանքի վերամշակման հետ ուղղակիորեն կապված ծախսումները, ինչպիսիք են աշխատուժի գծով ուղղակի ծախսումները, պատրաստի արտադրանքի վրա պարբերաբար բաշխվող հաստատուն և փոփոխուն արտադրական վերադիր ծախսումները, որոնք կատարվում են վերամշակելու ընթացքում:

Այլ ծախսումները ինքնարժեքում ներառվում են այն չափով, ինչքանով դրանք կատարվել են պաշարները ներկա գտնվելու վայր և պատշաճ վիճակի բերելու համար:

Փոխադարձ փոխարկելի չհանդիսացող պաշարների, ինչպես նաև հատուկ նախագծերի համար նախատեսված ու արտադրված ապրանքների կամ ծառայությունների միավորի ինքնարժեքը հաշվարկվում է կոնկրետ արտադրանքի ինքնարժեքի որոշման ճանապարհով:

Փոխադարձ փոխարինելի հանդիսացող պաշարների ինքնարժեքը որոշվում է «Առաջինը Մուտք՝ Առաջինը Ելք» (ԱՄԱԵ) մեթոդով:

Պաշարների ինքնարժեքի մեջ չեն ներառվում գերնորմատիվային ծախսումները, պահպանման ծախսումները, վարչական վերադիր ծախսումները և վաճառքի ծախսումները:

Պաշարները հետագայում չափվում են ինքնարժեքից և իրացման գուտ արժեքից նվազագույնով: Պաշարների ինքնարժեքի ցանկացած իջեցման գումար մինչև իրացման գուտ արժեք և պաշարների բոլոր կորուստները ճանաչվում են որպես ծախս այն ժամանակաշրջանում, երբ դրանք տեղի են ունեցել:

Ոչ իրացվելի պաշարները դուրս են գրվում իրենց հաշվեկշռային արժեքով:

3.7 Սեփական կապիտալ

Ընկերության կողմից թողարկվող կապիտալի գործիքները հաշվառվում են անվանական արժեքով: Շահաբաժինները ճանաչվում են որպես պարտավորություն այն ժամանակաշրջանում, երբ դրանք հայտարարվում են:

3.8 Շահութահարկ

Ընթացիկ շահութահարկը տարվա համար հարկվող շահույթից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվետու ամսաթվին գործող կամ, ըստ էության գործող հարկային դրույքաչափերով:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չափվում են հարկերի այն դրույքների օգտագործմամբ, որոնք ակնկալվում է, որ կիրառման մեջ կլինեն ակտիվի իրացման կամ պարտավորության մարման ժամանակ՝ հիմք ընդունելով հարկերի այն դրույքները (և հարկային հարաբերություններ կարգավորող նորմատիվ իրավական ակտերը), որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

Այլ տեղեկատվության բացակայության դեպքում Ընկերությունը կիրառում է 18% դրույք՝ հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների և օգտագործվող նվազեցվող (հանվող) ժամանակավոր տարբերությունների նկատմամբ:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չեն զեղչվում (դիսկոնտավորվում):
Հետաձգված հարկային ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ստուգվում (վերանայվում) է: Ընկերությունը նվազեցնում է հետաձգված հարկային ակտիվի հաշվեկշռային արժեքն այն չափով, որքանով որ այլևս հավանական չէ, որ կստանա բավարար հարկվող շահույթ, որը թույլ կտա հետաձգված հարկային ակտիվից օգուտն ամբողջությամբ կամ մասամբ իրացնել: Ցանկացած այդպիսի նվազեցում վերականգնվում է այն չափով, որքանով որ հավանական է դառնում բավարար հարկվող շահույթի ստացումը:

Ընթացիկ և հետաձգված հարկերը պետք է ճանաչվեն որպես եկամուտ կամ ծախս և ներառվեն տվյալ ժամանակաշրջանի շահույթի կամ վնասի մեջ, բացառությամբ հարկի այն մասի, որոնք վերաբերում են այն հողվածներին, որոնք, նույն կամ տարբեր ժամանակաշրջանում, ճանաչված են՝

ա) այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում՝ պետք է ճանաչվեն այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում:

բ) ուղղակիորեն սեփական կապիտալում՝ պետք է ճանաչվեն ուղղակիորեն սեփական կապիտալում:
Ընկերությունը շահույթ կամ վնասի, այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի և սեփական կապիտալի հողվածները ներկայացնում է՝ հանելով համապատասխան հարկային հետևանքները:

Ընկերությունը ընթացիկ հարկային ակտիվները և ընթացիկ հարկային պարտավորությունները հաշվանցում է այն և միայն այն դեպքում, եթե՝

ա) ունի ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք, և՝
բ) մտադիր է՝ կամ հաշվարկն իրականացնել (ակտիվը կամ պարտավորությունը մարել) գուտ հիմունքով, կամ իրացնել ակտիվը և մարել պարտավորությունը միաժամանակ:

Ընկերությունը հետաձգված հարկային ակտիվը և հետաձգված հարկային պարտավորությունը հաշվանցում է այն և միայն այն դեպքում, եթե՝

ա) ունի իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք հաշվանցելու հետաձգված հարկային ակտիվները հարկային պարտավորությունների դիմաց, և՝

բ) հետաձգված հարկային ակտիվը և հետաձգված հարկային պարտավորությունը վերաբերում են շահութահարկին, որը գանձվում է նույն հարկային մարմնի կողմից՝

-նույն հարկատուից (հարկվող միավորից), կամ՝
-տարբեր հարկատուներից, որոնք մտադիր են կամ մարել ընթացիկ հարկային պարտավորությունները և ակտիվները գուտ հիմունքով, կամ իրացնել ակտիվները և մարել պարտավորությունները միաժամանակ՝

յուրաքանչյուր ապագա ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում ակնկալվում է հետաձգված հարկային պարտավորությունների և ակտիվների զգալի գումարների մարում կամ փոխհատուցում:

3.9 Հասույթ

Ընկերության հասույթը առաջանում է ճանապարհների շինարարական աշխատանքներից, ավազի, խճի, հանքային փոշիների, բետոնե եզրաքարերի վաճառքից:

Հասույթ պայմանագրերից

Որոշելու համար, թե արդյոք անհրաժեշտ է ճանաչել հասույթ, թե ոչ, Ընկերությունն առաջնորդվում է 5-րդ պայլի գործընթացով:

1 Բացահայտել հաճախորդի հետ պայմանագիրը

2 Բացահայտել կատարման պարտականությունները

3 Որոշել գործարքի գինը

4 Բաշխել գործարքի գինը կատարման պարտականությունների միջև

5 Ճանաչել հասույթը, երբ կատարման պարտականությունները բավարարված են:

Հասույթը ճանաչվում է կամ ժամանակի մեջ որևէ պահին կամ ժամանակի ընթացքում, երբ Ընկերությունը բավարարում է կատարման իր պարտականությունը՝ հաճախորդին փոխանցելով խոստացված ապրանքը կամ ծառայությունը:

Ընկերությունը ճանաչում է դեռևս չբավարարված կատարման պարտականությունների համար ստացված հատուցման դիմաց պայմանագրային պարտավորությունները և արտացոլում է այդ գումարները ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում որպես հաճախորդներից ստացված կանձավճարներ: Նման ձևով, եթե Ընկերությունը բավարարում է կատարման պարտականությունը մինչև

հատուցման ստանալը, Ընկերությունը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչում է կամ պայմանագրային ակտիվ, կամ դեբիտորական պարտք՝ կախված նրանից, թե արդյոք հատուցման ժամկետը լրանալուց առաջ անհրաժեշտ է միայն որոշակի ժամանակ, թե այլ լրացուցիչ պայման:

Ապրանքների վաճառք

Ապրանքի վաճառքը ճանաչվում է ապրանքի սեփականության հետ կապված էական ռիսկերը և սեփականությունից ստացվող օգուտները հաճախորդին փոխանցելուց հետո, ինչը սովորաբար տեղի է ունենում, երբ Ընկերությունը վաճառում կամ առաքում է ապրանքը հաճախորդին, հաճախորդն ընդունում է ապրանքը, և համապատասխան դեբիտորական պարտքի հավաքագրելիությունը հիմնավորված է:

3.10 Աշխատակիցներին հատուցումներ

Աշխատակիցների հատուցումները աշխատակիցների, ներառյալ տնօրենները և կառավարչական անձնակազմը, մատուցած ծառայության դիմաց Ընկերության կողմից ցանկացած ձևով տրվող փոխհատուցումներն են: Աշխատակիցների հատուցումներն են.

ա) աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումներ, որոնք աշխատակիցների հատուցումներ են (բացի ազատման նպաստներից), որոնք ամբողջությամբ մարվում են այն ժամանակաշրջանի ավարտից հետո տասներկու ամսվա ընթացքում, որում աշխատակիցները մատուցում են համապատասխան ծառայությունը.

բ) հետաշխատանքային հատուցումներ, որոնք աշխատակիցների հատուցումներ են (բացի ազատման նպաստներից), որոնք ենթակա են վճարման աշխատանքային գործունեությունն ավարտելուց հետո.

գ) աշխատակիցների այլ երկարաժամկետ հատուցումներ, որոնք աշխատակիցների հատուցումներ են (բացի հետաշխատանքային հատուցումներից և ազատման նպաստներից), որոնք ոչ ամբողջությամբ են մարվում այն ժամանակաշրջանի ավարտից հետո տասներկու ամսվա ընթացքում, որում աշխատակիցները մատուցում են համապատասխան ծառայությունը.

դ) ազատման նպաստներ, որոնք աշխատակիցների հատուցումներ են, որոնք ենթակա են վճարման որպես հետևանք կամ՝

- ընկերության որոշման՝ աշխատանքից ազատել աշխատակիցներին մինչև թոշակի անցնելու ընդունված ժամկետը, կամ

- աշխատակցի որոշման՝ աշխատակիցների թվաքանակի կրճատման դեպքում կամավոր ազատվել՝ փոխարենը ստանալով այդ նպաստները:

3.11 Ֆինանսական գործիքներ

Ճանաչում և ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվները կամ ֆինանսական պարտավորությունները ճանաչվում են, երբ Ընկերությունը դառնում է ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմ:

Ֆինանսական ակտիվները ապաճանաչվում են, երբ ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները լրանում են, կամ երբ ֆինանսական ակտիվները և բոլոր նշանակալի ռիսկերը և հատուցումները փոխանցվում են:

Ֆինանսական պարտավորությունները ապաճանաչվում են, երբ դրանք մարվում են, ենթակա չեն վճարման, չեղյալ են ճանաչվել կամ լրացել է դրանց ուժի մեջ լինելու ժամկետը:

Ֆինանսական ակտիվների դասակարգում և սկզբնական չափում

Ֆինանսական ակտիվները բաժանվում են հետևյալ կատեգորիաների.

- ֆինանսական ակտիվներ՝ չափվող իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով,
- վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ,
- փոխառություններ և դեբիտորական պարտքեր:

Ֆինանսական ակտիվները սկզբնական ճանաչման ժամանակ վերագրվում են տարբեր կատեգորիաների՝ կախված գործիքի բնույթից և նպատակից: Ֆինանսական գործիքի կատեգորիան համապատասխանեցվում է այն սկզբունքին, որով չափվում է սլյալ գործիքը և այն հանգամանքին, թե արդյոք առաջացող եկամուտը և ծախսերը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, թե ուղղակիորեն այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում:

Ֆինանսական ակտիվների հետ կապված բոլոր ծախսերը և եկամուտները որոնք ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, ներկայացվում են "Ֆինանսական ծախս", "Ֆինանսական եկամուտ" կամ "Այլ ֆինանսական արդյունքներ" հոդվածներում, բացառությամբ առևտրային դեբիտորական պարտքերի արժեզրկման, որը ներկայացվում է "Այլ ծախսեր" հոդվածում:

I. Ֆինանսական ակտիվներ՝ չափվող իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով

Ֆինանսական ակտիվները՝ չափվող իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով, ներառում են առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական ակտիվները կամ այն ֆինանսական ակտիվները, որոնք որպես չափվող իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով դասակարգվել են Ընկերության կողմից սկզբնական ճանաչման ժամանակ: Բոլոր ածանցյալ ֆինանսական գործիքները, որոնք ենթակա չեն հեջավորման, դասակարգվում են այս կատեգորիայում:

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքների գծով առաջացած ցանկացած օգուտ կամ վնաս հիմնված է իրական արժեքի փոփոխության վրա, որը որոշվում է՝ ուղղակիորեն վկայակոչելով գործող շուկայում գործարքները կամ գործող շուկայի բացակայության դեպքում՝ գնահատման մեթոդի միջոցով:

II. Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվները չափվում են իրական արժեքով՝ իրական արժեքի փոփոխությունները ուղղակիորեն ճանաչելով այլ համապարփակ արդյունքներում: Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների կատեգորիայում դասակարգված ֆինանսական գործիքներից առաջացած օգուտը կամ վնասը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում այն դեպքում, երբ նշված ակտիվները վաճառվում են կամ երբ ներդրումն արժեզրկվում է: Արժեզրկման դեպքում ցանկացած վնաս, որը նախկինում ճանաչվել էր այլ համապարփակ արդյունքներում, փոխանցվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն: Սեփական կապիտալի գործիքներից առաջացած և համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչված վնասները չեն հակադարձվում համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, այլ ճանաչվում են սեփական կապիտալում: Նախորդ ժամանակաշրջանի համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչված պարտքային արժեթղթերի արժեզրկումից առաջացած վնասները հակադարձվում են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, եթե հետագա աճը հիմնվում է այն դեպքի վրա, որը տեղի է ունեցել համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ արժեզրկումից վնասի ճանաչումից հետո:

III. Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր

Ընթացիկ դեբիտորական պարտքերը սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով: Հետագայում դրանք հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ հանած արժեզրկման պահուստը: Առևտրային դեբիտորական պարտքերի արժեզրկման պահուստը ստեղծվում է այն ժամանակ, երբ առկա է օբյեկտիվ ապացույց, որ Ընկերությունը սկզբնապես սահմանված ժամկետներում չի կարող հավաքագրել վերադարձման ենթակա բոլոր գումարները: Դեբիտորի զգալի ֆինանսական դժվարությունները, վճարման հետաձգումը և վճարումների ուշացումները ցուցանիշ են այն բանի, որ առևտրային դեբիտորական պարտքն արժեզրկված է: Պահուստի գումարը ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի և սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով զեղչված ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի տարբերությունն է:

Պահուստի մնացորդը ճշգրտվում է հաշվետու ժամանակաշրջանի համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ ծախսի կամ եկամտի ճանաչման միջոցով: Հաճախորդի հաշվի մնացորդից դուրս գրվող ցանկացած գումար նվազեցվում է առկա կասկածելի դեբիտորական պարտքի պահուստից: Բոլոր դեբիտորական պարտքերը, որոնց հավաքագրումը գնահատվում է անհավանական, դուրս են գրվում:

IV. Մնացորդներ դրամարկղում և բանկերում

Մնացորդները դրամարկղում և բանկերում ներառում են կանխիկ միջոցները, բանկային հաշիվների մնացորդները:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ այն ֆինանսական ակտիվների՝ չափվող իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով, գնահատվում են արժեզրկման հայտանիշի առկայության համար: Ֆինանսական ակտիվներն արժեզրկված են, եթե առկա է անկողմնակալ վկայություն, որ ֆինանսական ակտիվների սկզբնական ճանաչումից հետո տեղի ունեցած մեկ կամ մի քանի իրադարձություններ ազդել են ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի վրա:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկման կորուստը հաշվառվում է ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի և սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով զեղչված դրամական միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի ներկա արժեքի միջև տարբերությամբ: Բոլոր ֆինանսական ակտիվների համար արժեզրկումից կորուստն ուղղակիորեն նվազեցվում է ֆինանսական ակտիվի հաշվեկշռային արժեքից, բացառությամբ առևտրային դեբիտորական պարտքերի, որոնց հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է կասկածելի պարտքի պահուստի միջոցով:

Բացառությամբ վաճառքի համար մատչելի սեփական կապիտալի գործիքների, եթե հետագա ժամանակաշրջանում արժեզրկման կորուստը նվազում է և նվազումը օբյեկտիվորեն կարելի է վերագրել արժեքի իջեցումից հետո տեղի ունեցած դեպքերին, ապա նախկինում ճանաչված արժեզրկման կորուստը հակադարձվում է՝ ճանաչվելով համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում այն չափով, որ հակադարձումը չհանգեցնի ֆինանսական ակտիվի այնպիսի հաշվեկշռային արժեքի, որը գերազանցի այն ամորտիզացված արժեքը, որը կլիներ, եթե այդ ֆինանսական ակտիվի արժեքի իջեցման հակադարձման ամսաթվի դրությամբ արժեզրկում ճանաչված չլիներ:

Ֆինանսական պարտավորությունների դասակարգում և սկզբնական չափում

Ընկերության ֆինանսական պարտավորությունները ներառում են վարկերը, ֆինանսական վարձակալությունները և առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերը:

I. Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերը ճանաչվում են իրական արժեքով, հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով:

4 Հիմնական միջոցներ

հազար դրամ	Շենք. շինություններ, հողամասեր	Կառուցվածքներ	Մեքենաներ և սարքավորումներ	Տրանսպորտ այլին միջոցներ	Արտադրական և տնտեսական գույք	Այլ հիմնական միջոցներ	Բնական ռեսուրսներ	Ժամանակավորապես շահագործում ից հանված ՀՄ-ներ	Ֆինանսական վարձակալ ուղթամբ ստացված ՀՄ-ներ	Ընդամենը
<i>Սկզբնական արժեք</i>										
2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	96,128	11,774	4,658,129	1,233,829	20,973	182,764	414	17,315	484,357	6,705,683
Ավելացում, կապիտալացում	-	-	409,477	55,157	-	32,751	-	-	-	497,385
Օտարում	-	-	(14,311)	-	(90)	-	-	-	-	(14,401)
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	96,128	11,774	5,053,295	1,288,986	20,883	215,515	414	17,315	484,357	7,188,667
Ավելացում	-	-	234,719	7,468	-	90,675	-	-	-	332,862
Օտարում, վերադասակարգում	-	-	(973,334)	-	-	-	-	-	-	(973,334)
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	96,128	11,774	4,314,680	1,296,454	20,883	306,190	414	17,315	484,357	6,548,195
<i>Կուտակված մաշվածություն</i>										
2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	49,456	5,081	2,983,975	763,833	16,969	100,822	-	11,361	151,613	4,083,110
Տարվա ծախս	4,212	574	531,472	94,946	916	18,321	-	-	45,775	696,216
Օտարում	-	-	(14,312)	-	(90)	-	-	-	-	(14,402)
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	53,668	5,655	3,501,135	858,779	17,795	119,143	-	11,361	197,388	4,764,924
Տարվա ծախս	4,212	574	441,401	93,763	721	32,362	-	-	45,775	618,808
Օտարում	-	-	(467,108)	-	-	-	-	-	-	(467,108)
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	57,880	6,229	3,475,428	952,542	18,516	151,505	-	11,361	243,163	4,916,624
<i>Հաշվեկշռային արժեք</i>										
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	42,460	6,119	1,552,160	430,207	3,088	96,372	414	5,954	286,969	2,423,743
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	38,248	5,545	839,252	343,912	2,367	154,685	414	5,954	241,194	1,631,571

Մաշվածության գծով ծախսը 2022թ. կազմել է 620,787 հազ. դրամ, որից 12,792 հազ. դրամը բաշխվել է վարչական ծախսերին, իսկ 607,995 հազ.դրամը՝ արտադրական ծախսերին (2021թ. կազմել է 698,139 հազ. դրամ, որից 12,726 հազ. դրամը բաշխվել է վարչական ծախսերին, 685,413 հազ. դրամը բաշխվել է արտադրական ծախսերին):

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 2,150,994 հազ. դրամ (2021թ. 2,115,969 հազ. դրամ) սկզբնական արժեքով հիմնական միջոցներ հաշվառվում են գրոյական հաշվեկշռային արժեքով:

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Ընկերության հիմնական միջոցները գրավադրված են «Ամերիաբանկ» ՓԲԸ-ում և «Ինեկոբանկ» ՓԲԸ-ում:

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Ընկերությունը հիմնական միջոցների ձեռքբերման գծով պայմանագրային պարտականություններ չունի:

Ընկերությունը ֆինանսական վարձակալությամբ ձեռք է բերել հիմնական միջոցներ, որոնց վերաբերյալ տեղեկատվությունը բացահայտված է ծանոթագրություն 12-ում:

5 Ոչ նյութական ակտիվներ

հազար դրամ	Արտոնագրեր և հավաստագրեր	Համակարգչային ծրագրեր	Այլ ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
<i>Սկզբնական արժեք</i>				
2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	21,425	380	2,978	24,783
Ավելացում	1,820	-	261	2,081
Դուրս գրում	-	-	-	-
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	23,245	380	3,239	26,864
Ավելացում	8,220	-	-	8,220
Դուրս գրում	-	-	-	-
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	31,465	380	3,239	35,084
<i>Կուտակված մաշվածություն</i>				
2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	5,946	378	2,395	8,719
Տարվա ծախս	1,820	1	102	1,923
Դուրս գրում	-	-	-	-
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	7,766	379	2,497	10,642
Տարվա ծախս	-	1,872	107	1,979
Դուրս գրում	-	-	-	-
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	7,766	2,251	2,604	12,621
<i>Հաշվեկշռային արժեք</i>				
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	15,479	1	742	16,222
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	23,699	(1,871)	635	22,463

6 Հետաձգված հարկ

Հետաձգված հարկերի շարժը հետևյալն է՝

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Տարեսկզբի մնացորդ	-	-
Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչված	6,649	-
Տարեվերջի մնացորդ	6,649	-

2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար հետաձգված հարկերը խմբավորում են հետևյալ կերպ.

Հազար դրամ	2022թ. հունվարի 1	Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչված	2022թ. դեկտեմբերի 31
<i>Հետաձգված հարկային ակտիվներ</i>			
Կասկածելի դեբիտորական պարտքերի պահուստ	-	6,649	6,649
	-	6,649	6,649
<i>Հետաձգված հարկային պարտավորություն</i>			
Հիմնական միջոցներ	-	-	-
Զուտ արդյունք	-	6,649	6,649

7 Պաշարներ

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Հումք և նյութեր	137,669	173,652
Պատրաստի արտադրանք	473,632	387,865
Ապրանքներ	1,325	50,626
Այլ նյութեր	2,608	2,380
	615,234	614,523

8 Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Դեբիտորական վաճառքների գծով	202,434	75,068
Կասկածելի դեբիտորական պարտքերի գծով պահուստ	(36,939)	-
Տրված կանխավճարներ	21,490	34,720
Դեբիտորական պարտքեր բյուջեի գծով	39,831	115,732
	226,816	225,520

9 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Դրամարկղ	36	57,557
Բանկային հաշիվներ (դրամային)	176,217	27,050
Բանկային հաշիվներ (արտարժույթային)	57,814	47,812
	234,067	132,419

10 Ավանդներ բանկերում

Ընկերությունը ՀՀ ռեզիդենտ բանկում ունի 50,000 հազ. դրամ ավանդ, 7,45 տոկոսադրույքով 2023թ. մարման ժամկետով:

11 Սեփական կապիտալ

Կանոնադրական կապիտալ

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Կանոնադրական կապիտալ	50	50
	50	50

Կանոնադրական կապիտալը կազմում է 50 հազ. դրամ, որը բաժանված է 1 հատ բաժնեմասի՝ 50000 ՀՀ դրամ, որը տեղաբաշխված է և պատկանում Ստեփան Ռաֆիկի Վարդանյանին:

Շահաբաժիններ

Ընկերությունը 2022թ. վճարել է 227,648 հազ. դրամ շահաբաժին, իսկ 2021թ. վճարել է 189,020 հազ. դրամ շահաբաժին:

12 Վարկեր

Հազար դրամ	Ընթացիկ		Ոչ ընթացիկ	
	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31- ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31- ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31- ի դրությամբ
Վարկեր	196,442	-	-	808,651
Փոխառություններ	-	-	-	-
	196,442	-	-	808,651

Պայման. Տեսակ	Պայմանագր. Կնքման ամսաթիվ	Պայմանագր. ավարտի ամսաթիվ	Պայման. Գումար	Արժ.	Տոկոս	Մնացորդ առ 31.12.2022թ.
Բանկային երաշխիք	07.06.2022	06.06.2027	300.00	AMD	2.50	300.00
Բանկային երաշխիք	15.11.2022	10.04.2023	4,214.00	AMD	2.50	4,214.00
Բանկային երաշխիք	15.11.2022	10.04.2023	2,810.00	AMD	2.50	2,810.00
Բանկային երաշխիք	10.11.2022	28.02.2023	4,000.00	AMD	2.50	4,000.00
Բանկային երաշխիք	09.12.2022	01.05.2023	13,800.00	AMD	2.50	13,800.00
Բանկային երաշխիք	09.12.2022	01.05.2023	4,600.00	AMD	2.50	4,600.00
Բանկային երաշխիք	18.08.2022	12.08.2023	5,592.00	AMD	2.50	5,592.00
Բանկային երաշխիք	23.12.2022	31.01.2024	7,391.00	AMD	2.50	7,391.00
Բանկային երաշխիք	18.07.2022	25.07.2027	300.00	AMD	2.50	300.00
Բանկային երաշխիք	13.09.2022	30.04.2023	83,444.00	AMD	2.50	83,444.00
Բանկային երաշխիք	13.09.2022	30.04.2026	27,815.00	AMD	2.50	27,815.00
Վարկ	01.07.2021	01.01.2029	82,500.00	AMD	9.4	15,209.00
Վարկ	18.05.2021	18.05.2026	159,100.00	USD	9.5	125,793.43
Վարկ	21.03.2022	21.03.2023	530,000.00	AMD	11.8	50,889.00
Վարկ	07.02.2022	07.02.2023	150,000.00	AMD	11	32,487.00

Վարկերի ապահովման առարկաներն են.

«Ամերիաբանկ» ՓԲԸ-ում վարկերի ապահովման առարկաներն են հիմնական միջոցները, բաժնեմասը և ներդրված ավանդը:

«Ինտելոբանկ» ՓԲԸ-ում վարկերի ապահովման առարկաներն են հիմնական միջոցները:

13 Ֆինանսական վարձակալության գծով պարտավորություններ

Պայմանագրի համար	Արժույթ	Մնացորդ	Սահմանչափ	Տոկոսադրույք	Մարման ժամկետ
TFL000763	EUR	134,321.58	290,665.51	7.00	28.07.2025
TFL000769	EUR	138,079.54	289,405.03	7.00	22.08.2025
TFL001103	AMD	65,808.00	110,246.00	9.00	09.03.2026

14 Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր գնումների գծով	80,016	94,410
Ստացված կանխավճարներ	16,588	81,154
Կրեդիտորական պարտքեր բյուջեի գծով	65,113	47,825
Աշխատավարձի գծով պարտք	-	-
Կրեդիտորական պարտքեր շահաբաժինների գծով	-	-
Այլ կրեդիտորական պարտքեր	-	-
	161,717	223,389

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Արտադրանքի վաճառքից հասույթ	1,468,695	1,171,681
Ապրանքների վաճառքից հասույթ	20,766	20,142
Աշխատանքների կատարումից հասույթ	1,011,956	1,017,288
Ծառայությունների մատուցումից հասույթ	141,047	364,794
	2,642,464	2,573,905

Ընկերության հասույթը առաջանում է ճանապարհների ասֆալտապատման և նորոգման աշխատանքներից, խճի, հանքային փոշու, ավազի արտադրությունից և այլն:

Ստորև ներկայացված աղյուսակը ներկայացնում է հաճախորդների հետ կնքված պայմանագրերի շրջանակներում դեբիտորական պարտքերի, պայմանագրային ակտիվների և պայմանագրային պարտավորությունների մասին տեղեկատվություն:

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Դեբիտորական պարտքեր՝ ներառված <<Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերում>>	165,495	75,068
	165,495	75,068

16 Վաճառքի ինքնարժեք

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Վաճառված արտադրանքի ինքնարժեք	1,302,932	1,050,362
Վաճառված ապրանքների ինքնարժեք	20,083	18,743
Կատարված աշխատանքների ինքնարժեք	1,035,060	942,186
Մատուցված ծառայությունների ինքնարժեք	121,997	327,254
	2,480,072	2,338,545

17 Այլ եկամուտներ

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
ՀՄ օտարումից եկամուտ	707,295	2,035
Տույժ, տուգանքներից եկամուտ	5,609	560
Արտարժույթի փոխարկումից եկամուտ	2,052	153
Այլ եկամուտներ	63,856	1,680
	778,812	4,428

18 Վարչական ծախսեր

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Աշխատանքի վարձատրոթյան ծախսեր	56,973	60,352
Հիմնական միջոցների մաշվածության, նորոգման և սպասարկման ծախսեր	26,946	29,024
Բանկային և ապահովագրական ծախսեր	2,698	2,977
Փոստի և հեռահաղորդակցության ծախսեր	1,946	2,249
Գրասենյակային և կոմունալ ծախսեր	933	1,848
Զփոխհատուցվող հարկերից ծախսեր	3,335	2,858
Այլ ծախսեր	2,950	4,184
	95,781	103,492

19 Այլ ծախսեր

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
ՀՄ վաճառքից ծախսեր	509,770	-
Դեբիտորական պարքերի պահուստ	36,939	-
Տույժ, տուգանքներից, դատական ծախսեր	338	2,857
Արտարժույթի փոխարկման ծախսեր	11,212	5,359
Այլ ծախսեր	-	517
	558,259	8,733

20 Ֆինանսական ծախսեր, զուտ

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Ֆինանսական եկամուտ	1,877	1,648
Ֆինանսական ծախս	(77,815)	(102,599)
	(75,938)	(100,951)

21 Այլ ֆինանսական հոդվածներ, զուտ

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
<i>Արտարժույթի փոխարժեքի ազդեցությունը</i>		
Դրամական միջոցներ	(53,378)	(10,249)
Դեբիտորական պարտքեր	28,808	-
Վարկեր և ֆինանսական վարձակալություն	153,094	187,569
Կրեդիտորական պարտքեր	11,464	102
	139,988	177,422

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Ընթացիկ հարկ	58,141	5,207
Հետաձգված հարկ	(6,649)	-
	51,492	5,207

Արդյունավետ հարկային դրույքաչափի համադրումը ներկայացված է ստորև.

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	Արդյունավետ հարկային դրույքաչափ (%)	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	Արդյունավետ հարկային դրույքաչափ (%)
Շահույթ մինչև հարկումը	351,214		203,684	
Շահութահարկ 18% (2021թ. 18 տոկոս)	63,219	18.00	36,663	18.00
Զնվազեցվող ծախսեր	(11,727)	(3.34)	(31,456)	(15.44)
Շահութահարկի գծով ծախս	51,492	14.66	5,207	2.56

23 Ֆինանսական գործիքներ

23.1 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություններ

Ֆինանսական ակտիվի, ֆինանսական պարտավորության և բաժնային գործիքի յուրաքանչյուր դասի համար կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը և ընդունված մեթոդների մանրամասները, ինչպես նաև եկամտի և ծախսերի ճանաչման չափանիշներն ու հիմքերը ներկայացված են ծանոթագրություն 3.11-ում:

23.2 Ֆինանսական գործիքների կատեգորիաները

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված մնացորդները վերաբերում են ակտիվների և պարտավորությունների հետևյալ կատեգորիաներին.

Ֆինանսական ակտիվներ

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Դեբիտորական պարտքեր	165,495	75,068
Դրամական միջոցներ	234,067	132,419
Բանկային ավանդներ	50,000	-
	449,562	207,487

Ֆինանսական պարտավորություններ

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություններ	418,953	808,651
Վարկեր և ֆինանսական վարձակալություն	80,016	94,410
Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր	498,969	903,061

24 Ֆինանսական ռիսկի կառավարման ուղղություններ

Ընկերությունը իր բնականոն գործունեության ընթացքում ենթարկվում է շուկայական (որը ներառում է արտարժույթային), պարտքային և իրացվելիության ռիսկերի:

24.1 Ֆինանսական ռիսկի գործոններ

ա) Շուկայական ռիսկ

Ընկերության գործունեությունն ուղղակիորեն ենթարկվում է տոկոսադրույքային ռիսկերի փոփոխությունների ազդեցությանը և կապիտալի գնային ռիսկին:

բ) Արտարժույթային ռիսկ

Ընկերությունը գործարքներ է իրականացնում արտարժույթով, հետևաբար ենթարկվում է արտարժույթային ռիսկին: Արտարժույթի փոխարժեքային տատանումներից կախվածությունը հիմնականում առաջացել է դեբիտորական պարտքերից, վարկերից, ֆինանսական վարձակալությունից և առևտրային կրեդիտորական պարտքերից:

գ) Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկն առաջանում է այն դեպքում, երբ պայմանագրային գործընկերը չի կատարում իր պարտավորությունները, որի հետևանքով Ընկերությունը ֆինանսական կորուստներ կարող է կրել: Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ նշանակալի պարտքային ռիսկի կենտրոնացում առկա չէ: Առավելագույն պարտքային ռիսկը ներկայացված է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում՝ յուրաքանչյուր ֆինանսական ակտիվի հաշվեկշռային արժեքով:

դ) Իրացվելիության ռիսկ

Ընկերությունը վարում է իրացվելիության կառավարման քաղաքականություն՝ պահելով բավարար դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ, ինչպես նաև բարձր իրացվելիություն ունեցող ակտիվներ՝ ժամանակին գործառնական պարտավորությունները մարելու նպատակով: Ընկերությունն ունի արտարժույթով գնանշված հետևյալ ֆինանսական գործիքները.

Հոդված	Հայկական դրամ	ԱՄՆ դոլար	Եվրո	Ռուբլի
2022թ.				
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>				
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր	165,495	-	-	-
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	226,253	46,171	-	11,643
	391,748	46,171	-	11,643
<i>Ֆինանսական պարտավորություններ</i>				
Վարկեր	164,392	49,509	205,052	-
Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր	78,060	1,956	-	-
	242,452	51,465	205,052	-
Զուտ արդյունք	149,296	(5,294)	(205,052)	11,643

Հողված

2021թ.	Հայկական դրամ	ԱՄՆ դոլար	Եվրո	Ռուբլի
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>				
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր	75,068	-	-	-
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	84,607	47,812	-	-
	159,675	47,812	-	-
<i>Ֆինանսական պարտավորություններ</i>				
Վարկեր	159,545	49,808	894,164	-
Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր	86,152	8,258	-	-
	245,697	58,066	894,164	-
Զուտ արդյունք	(86,022)	(10,254)	(894,164)	-

Ընկերությունը ենթարկվում է ԱՄՆ դոլարի փոխարժեքի ազդեցությանը: Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված է Ընկերության զգայունությունը՝ ԱՄՆ դոլարի 10% (2021թ.՝ 10%) աճին/նվազմանը: 10%-ը (2021թ.՝ 10%) ղեկավարության կողմից գնահատված փոխարժեքի հավանական փոփոխությունն է: Զգայունության վերլուծությունը ներառում է միայն արտարժույթով արտահայտված դրամային հոդվածների մնացորդները և ժամանակաշրջանի վերջում ճշգրտում դրանց փոխարկումը՝ փոփոխելով փոխարժեքը 10%-ով (2021թ.՝ 10%):

Հազար դրամ	ԱՄՆ դոլարի ազդեցություն		Եվրոյի, դիրհամի ազդեցություն		Ռուբլու ազդեցություն	
	2022թ.	2021թ.	2022թ.	2021թ.	2022թ.	2021թ.
Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն	(529)	(1,025)	(20,505)	(89,417)	1,164	-

25 Իրական արժեք

Ղեկավարության համոզմամբ՝ ֆինանսական հաշվետվություններում ամորտիզացված արժեքով ճանաչված ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները գրեթե հավասար են դրանց իրական արժեքին:

Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակով Ընկերությունը սկզբնական ճանաչումից հետո իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքները դասակարգում է 1-ից մինչև 3-րդ մակարդակներում՝ հիմնվելով իրական արժեքի դիտարկելիության աստիճանի վրա:

Այս երեք մակարդակները ներկայացված են ստորև.

- 1-ին մակարդակ՝ իրական արժեքները ստացվում են նմանատիպ ակտիվների կամ պարտավորությունների ակտիվ շուկաներում գնանշվող գներից (չճշգրտված),
- 2-րդ մակարդակ՝ իրական արժեքները ստացվում են 1-ին մակարդակում ներառված գնանշվող գներից տարբեր այլ ելակետային տվյալներից, որոնք ակտիվի կամ պարտավորության գծով դիտարկվում են կամ ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ), կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գների հիման վրա ստացվող),
- 3-րդ մակարդակ՝ իրական արժեքները ստացվում են գնահատման հնարքների միջոցով, որոնք ներառում են ակտիվի կամ պարտավորության գծով ելակետային տվյալներ, որոնք հիմնված չեն դիտարկվող շուկայական տվյալների վրա (ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ):

Ընկերությունն իր կապիտալը կառավարում է այնպես, որպեսզի ապահովի իր անընդհատ գործելու հնարավորությունն առավելագույնին հասցնելով բաժնետերերի եկամուտները՝ փոխառու և կապիտալ միջոցների օպտիմալ համապատասխանություն ապահովելու միջոցով:

Ընկերության կապիտալը կազմված է սեփական կապիտալից, որը ներառում է թողարկված կապիտալը, կուտակված շահույթը, ինչպես նաև փոխառու միջոցները, որոնք ներառում են փոխառությունները՝ բացահայտված ծանոթագրություն 12-ում:

Ընկերության ղեկավարությունը պարբերաբար վերանայում է կապիտալի կառուցվածքը, որպեսզի ապահովի փոխառու միջոցների և սեփական կապիտալի մնացորդների առավելագույն օպտիմալ համապատասխանություն, որը վերլուծվում է՝ ընդհանուր կապիտալը բաժանած ընդհանուր ֆինանսավորման վրա:

Հաշվարկը ներկայացվում է ստորև.

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ընդհանուր սեփական կապիտալ	2,157,595	2,085,521
Հանած՝ դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	(284,067)	(132,419)
Կապիտալ	1,873,528	1,953,102
Ընդհանուր սեփական կապիտալ	2,157,595	2,085,521
Վարկեր և ֆին. վարձակալություն	418,953	1,103,517
Ընդհանուր ֆինանսավորում	2,576,548	3,189,038
Կապիտալի և ընդհանուր ֆինանսավորման հարաբերակցություն	0.73	0.61

27 Պայմանականություններ

27.1 Գործարար միջավայր

Հայաստանում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները, ինչպես նաև իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերի զարգացումը շարունակական բնույթ են կրում: Հայաստանի տնտեսության կայունությունը և զարգացումը մեծապես կախված է այս փոփոխություններից: Կառավարությունը հաստատել է արդյունավետ կառավարման իր հանձնառությունը, որը ենթադրում է հակակոռուպցիոն ջանքեր, թափանցիկություն և հաշվետվողականություն:

Վերոնշյալ իրադարձությունները կարող են հետագայում էական ազդեցություն ունենալ Ընկերության ապագա գործունեության և ֆինանսական կայունության վրա, որոնց ամբողջական հետևանքները դժվար է կանխատեսել ներկա պահին: Ապագա տնտեսական և քաղաքական իրավիճակը և վերջիններիս ազդեցությունը Ընկերության գործունեության վրա կարող են տարբերվել Ընկերության ղեկավարության ներկա սպասումներից:

27.2 Ապահովագրություն

Հայաստանի Հանրապետության տնտեսության զարգացման ներկա փուլում ապահովագրության շատ տեսակներ զարգացման սկզբնական փուլում են և լայնորեն չեն կիրառվում: Սա է պատճառը, որ Ընկերությունն ապահովագրված չէ գործունեության ընդհատման, ակտիվների կորստի կամ այլ անձանց կողմից պարտավորությունների չկատարման հետևանքով վնասներ կրելու իրադարձություններից: Քանի դեռ Ընկերությունն ապահովագրված չէ համապատասխան ռիսկերից, առկա է ակտիվների կորստի կամ ոչնչացման վտանգ, ինչը կարող է անբարենպաստ ազդեցություն ունենալ նրա գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա: Բացառություն են կազմում սեփականատերերի կողմից ավտոմեքենաների

պարտադիր ապահովագրությունները, որոնք հատուցում են վթարի դեպքում երկրորդ կողմին պատճառված վնասները:

27.3 Հարկեր

Հայաստանի Հանրապետության հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է և աչքի է ընկնում օրենսդրական հաճախակի փոփոխություններով, հարկային մարմնի պարզաբանումներով, որոնք կարող են հակասական կամ տարընթերցումների տեղիք տալ: Հարկային մարմինները կարող են ստուգումների արդյունքում տույժ, տուգանքներ նշանակել: Նշված հանգամանքները կարող են առաջացնել նշանակալի հարկային ռիսկեր: Ընկերության ղեկավարությունը վստահ է, որ իր հարկային պարտավորությունները հաշվարկել է պատշաճ կերպով՝ հիմնվելով ՀՀ հարկային օրենսդրության իր մեկնաբանությունների վրա: Սակայն հարկային մարմինների մեկնաբանությունները կարող են տարբերվել սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս հիմք ընդունած մեկնաբանություններից, և եթե դրանք հաստատվեն, ապա դրանց ազդեցությունը կարող է նշանակալի լինել:

27.4 Շրջակա միջավայրի հետ կապված խնդիրներ

Ղեկավարության համոզմամբ Ընկերությունը բավարարում է շրջակա միջավայրի հետ կապված Կառավարության պահանջները, և վստահ է, որ Ընկերությունը շրջակա միջավայրի հետ կապված ընթացիկ էական պարտավորություններ չունի: Այնուամենայնիվ, Հայաստանի Հանրապետությունում, շրջակա միջավայրի վերաբերյալ օրենսդրությունը զարգացման փուլում է, և դրա հավանական փոփոխություններն և օրենսդրության մեկնաբանություններն ապագայում են կարող են էական պարտավորություններ առաջացնել:

27.5 Դատական հայցեր

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի և սույն ֆինանսական հաշվետվությունների վավերացման ամսաթվի դրությամբ Ընկերության դեմ հարուցված դատական հայցեր չկան:

28 Երաշխավորություններ

Ընկերությունն ունի վարկային երաշխավորություններ:

29 Հաշվետու ամսաթվից հետո տեղի ունեցող դեպքեր

2022թ. Ուկրաինական հակամարտությունը շատ արագ տարածվեց, ինչը մեծ ազդեցություն ունի և դեռևս կունենա ամբողջ աշխարհի վրա:

Հայաստանում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները, ինչպես նաև իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերի զարգացումը շարունակական բնույթ են կրում: Հայաստանի տնտեսության կայունությունը և զարգացումը մեծապես կախված է այս փոփոխություններից: Կառավարությունը հաստատել է արդյունավետ կառավարման իր հանձնառությունը, որը ենթադրում է հակակոռուպցիոն ջանքեր, թափանցիկություն և հաշվետվողականություն:

Վերոնշյալ իրադարձությունները կարող են հետագայում էական ազդեցություն ունենալ Ընկերության ապագա գործունեության և ֆինանսական կայունության վրա, որոնց ամբողջական հետևանքները դժվար է կանխատեսել ներկա պահին: Ապագա տնտեսական և քաղաքական իրավիճակը և վերջիններիս ազդեցությունը Ընկերության գործունեության վրա կարող են տարբերվել Ընկերության ղեկավարության ներկա սպասումներից:

30 Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

30.1 Վերահսկողություն

Ընկերությունը վերահսկվում է միակ մասնակցի կողմից:

30.2 Գործարքներ ղեկավարության հետ

Հազար դրամ	Մնացորդը 2022թ. դեկտեմբերի 31- դրությամբ	2022թ.	Մնացորդը դեկտեմբերի դրությամբ	2021թ. 31-
Աշխատավարձ	-	(6,250)	6,250	-
	Մնացորդը 2021թ. դեկտեմբերի 31- դրությամբ	2021թ.	Մնացորդը դեկտեմբերի դրությամբ	2020թ. 31-
Աշխատավարձ	-	(6,234)	6,234	-